Rappe 4
Kasp. 40
8/11-41
O.V. 3 203/
Jfr. 111

Fri Fagbevegelse

Nr. 40. Lørdag, den 8. nov. 1941.

Kamerat!

Landsorganisasjonen har nå offisielt trådt fram som et ledd i den nazistiske bevegelse. Det er nemlig opprettet en samarbeidskomite mellom Landsorganisasjonen og Nasjonal Samling. Denne komiteen skal tilrettelegge den politiske virksomhet som skal drives i Landsorganisasjonen, samt tilrettelegge finansieringen av Nasjonal Samling. Komiteens sammensetning understreker disse oppgavene: "Ministrene" Fuglesang, Lippestad og Lunde, NS.økonomisjef Throndsen, Odd Fossum, Erling Olsen og Kåre Rein.

Med dette er en hver tvil borte hos de som enda trodde at det var mulig redde noe av fagorganisasjonens opprinnelige arbeidsoppgaver. Fagorganisasjonen er Nasjonal Samlings talerør hos de tvangsorganiserte norske arbeidere.

Det er sørgelig at gamle gode tillitsmenn skal være tvunget til å fortsette i sine stillinger for å tjenestegjøre i Nazistisk organisasjonsarbeid. Arbeiderne føler seg forvisset om at de tillitsmenn de i sin tid satte til å ivareta sine interesser, ikke sviker. Og tillitsmennene må på sin side ikke glemme sine arbeidskammerater, som tok dem ut av arbeidsplassen, og satte dem i betrodde stillinger. De må huske at de tillitsmenn som svikter ved å melde seg inn i Nasjonal Samling eller på annen måte kryper for de nye makthavere, for alltid er utstøtt av de ærlige arbeideres rekker. Ingen unnskyldning vil bli godtatt, når dommens dag om ikke så lenge rykker inn over landet. Da vil nokk svikerne ønske at de heller for en tid hadde ofret seg og lidd savn, enn stilt seg som medlem eller spytt-slikker for nazistene.

- V -

"Sekretariatet"

er opphevet, fordi det er uhensiktsmessig å ha en styreform som gir flere personer rett til å votere i sakene. Nå skal det bare holdes møter av kommissærene i forbundene. Disse møter får ingen beslutttende myndighet, men skal være et bindeledd mellom Landsorganisasjonen og forbundene.

Selv med bare nazister i sekretariatet tør ikke de nye makthavere å forelegge saker til avgjørelse.

- V -

Schøyens Bilsentraler overtar Transportarbeiderforbundet.

Da den første kommissær i Transportarbeiderforbundet, T.Rokling, tiltrådte, opplyste han, at han var innsatt etter innstilling og forespørsel fra direktør Schøyen. Imidlertid har han ikke tilstrekkelig evnet å ta vare på herr Schøyens interesser. Derfor har han nå tatt sin mest betrodde mann, Alexander Bervig, og plasert ham i kommissærstillingen. Bervig er musker, og var direktør Schøyens utøvende kraft mens han hadde tilrettleggelsen av tyskernes transporter i april-dagene forrige år. En kan vel vente seg at både direktøren og hans leiesvenn for denne sin innsats vil høste rike frukter i den første tiden framover. Så lenge vil nokk herligheten ikke vare.

- V -

Musikkerne

har hatt en stor strid omkring Håkon Meyer. Særlig har de mange tyske musikere i musikkerforbundet nektet å bøye seg for en kommissær av jødisk herkomst, og forlangt at personalunionen med kommuneforbundet skulle opphøves. Dette er nå etterkommet og Odd Fossum har selv måttet overta ledelsen.

- V -

I Nord-Norge

venter man enda på en kommissær etter Gunnar Bråthen, som enda sitter arrestert. Nå har de fått melding om at en ingeniør fra Moss, Bernhard Eckensten, skal innsettes i stillingen.

- V -

Forbundsstyrenes skjebne

er enda ikke avgjort. Det er imidlertid sterk stemning blant kommissærene for at forbundsstyrene skal fortsette, men det er en allmindelig oppfatning at de bør være gjenstand for omfattende utskiftning. NS har nemlig følelsen av at det ikke er mange av medlemmene som det går an å stole på-for dem

- V -

Uniformen til lederne

er nå tegnet ferdig og skulle vært i bruk allerede. Kommissærene har imidlertid anmodet de tyske myndigheter om at dette spørsmål må utsettes en tid tid, da de har oppfatning av at en uniformering bare ytterligere vil skille lederne fra arbeiderne. - Og kløften er på forhånd nokkså nye lik en avgrund.

- V -

Nazistene i Kringkastingen

har røket i tottene på hverandre. Striden har vært så voldsom at Kringkastingens leder, Müller Frank, har måttet innkalle de værste kamphanene til en konferanse. NS-folkene møtte fram og skilte seg straks i to leire. Den ene leiren ble ledet av Dr. Mehle og Sylow-Creutz, og representerte medlemmer fra før 9.april i fjor. Den andre leiren ble ledet av Einar Schibby, Abursdahl og Keilhaug. Særlig var de sist nevnte herrer sterkt indignert over den behandling de får av dr. Mehle, som faktisk ble karakterisert som vanvittig. Abursdal opplyste således, at han ved en leilighet fikk stuearrest på sitt eget kontor, fordi han ikke hadde vært tilstrekkelig høflig mot dr. Mehle. Denne svarte med å forlange den annen retning fjernet fra Kringkastingen og erstattet med nye folk. Av de folk han bl.a. ønsker inn er underslageren Tønder. (alias Jac. W. Haugland.)

I konferansen ble det også klaget over at tyskerne tok altfor bred plass i programmene og at nordmennene ikke fikk fullføre prøver i sine studior, men ofte ble kastet ut med stor brutalitet. Tyskerne på sin side er av den oppfatning at de norske ikke har noe å klage over, da det praktisk talt ikke finnes norske lyttere.

Det er kanskje verdt å nevne hvilket kunstnerisk nivå Kringkastingen befinner seg på. Husdikteren er hentet fra Dovrehallen, nemlig Einar Bjørklund. Av andre "store" kunstnere kan nevnes den fremragende dilletant Age Pettersen, også fra Dovrehallen. Han er kanskje best kjent fra Samfundsteatret, hvor han noen år vakte avsky med sitt bløte fjes. - Vi er lykkelige over ikke å ha radio som er innstilt på Oslo i dag.

- V -

Nationaltheatret

går set skralt med om dagen. På premieren til "Geografi og Kjærlighet" fikk alle skuespillerne, som ikke var på scenen, ordre om å ta plass i salen. På annen oppførsel ble det straks stillt 2 fribilletter til disposisjon for hver skuespiller. Ingen ble brukt og folk fra Arbeidstjenesten måtte rykke til undsetning for å fylle opp. Siden har skuespillerne skjøttet seg selv så godt de har kunnet alene. - Slik går det når styret sitter arrestert og skuespillerne med trussel om dødsstraff må undertegne spillekontrakter.

- V -

"Svartebørsen"

har også sine muntre tider. Således ble en mann for en tid sider arrestert, mens han solgte en pakke cigaretter på gaten. Selgeren skjelte politimannen ut etter noter. Dette tok politimannen revansje på å slo til mannen. Mannen gikk og klagde til en av sine beste kunder, som er høyere offiser i Gestapo. - Politimannen er nå avskjediget - - -.

- V -

LA kan man slippe kontingent.

Det er til alle forbund sendt rundskriv om at det skal gis kontingentfritagelse for medlemmer som gjør tjeneste i: Arbeidstjenesten, Den norske Legion og Waffen S.S. De nye "ledere" blir stadig mer og mer medgjørlig til den kanten.

- V -

Overmennesket Aamodt.

Kommisar Borger Aamodt ble observert om kvellen, tirsdag 4.nov. da han underholdt en frelsessoldat med utlegninger over temaet "Overmennesker". Selv så Aamodt ikke ut som noe overmenneske den kvellen. Han opptrådte i sin vanlige tilstand: pæra full! - V -

Hull på den råtne byllen.

Vi vet at det er en samling mindre fine papirer i NS. Det er alt rakk som fins havnet etterhvert, underslagere, skapsprengere, kverulanter og underslagere.

En av de siste som er opptatt i sekten er fhv. c.r.sakf. Thomas Thorsen fra Tønsberg. Han gjorde for et par år siden et større underslag og bedragere, ble dømt og satt i fengsel. I juli måned i år kom han ut av Botsfengslet, meldte seg straks inn i NS, og han er nå av Oslo's bys ordfører Jensen, blitt gjort til formann for et utvalg som skal ordne med ny forretningsførsel for se såkalte kommunale boligselskapene! Herr Thorsen vil sikkert bli en fin forretningsfører, med den skolering han har.

Det er folk av denne typen som fører det store ord i vårt land idag. "Føreren" holder sin beskyttende hånd over dem. Men pussig er det at noen er så besatt av sine gamle vaner og ferdigheter, at de ikke i de lange løp greier å holde seg i rekkene. Det forekommer eksklusjoner. I det siste er 3 mann fallt for øksen, og det er ikke bare småkarer heller. Et par av de grøvste partipampene, NS-Reiseinspektør" Arthur Einarsen - mannen med den yttterst uinnskrenkede skjenkerotten på Hålogalandsutstillingen i Colloseum, og sjefen for NS. såkaldte "tekniske gruppe" den forsofne arkitekt Knut Andersen, foruten røkter Kristian Karlsen er utstøtt av menigheten, etter å ha fallt i unåde.

- V -

Mange nye arrestasjoner.

Det er i det siste foretatt en rekke nye arrestasjoner. Sist torsdag ble nestformannen i Norsk Skog-og landarbeiderforbund, Olaf Skramstad, arrestert på Elverum. Det påstås at kommisær Jahrmann igjen har vært på ferde! Den kjente arbeiderpartiformann, formannen I Oslo Krets av Arbeidernes Ungdomsfylkning, Johs. Madsen, er arrestert, siktet for spredning av illegale skrifter.

I Aker og Bærum har Statspolitiet i Bededagshelgen, arrestert 12-14 medlemmer av A.U.F. og arbeiderpartiet, som også er misstenkt for produksjon og spredning av illegale skrifter. Blandt de arresterte er "Arbeiderbladets reklamesjef, Jonas Brunvoll, hans hustru, publistinnen Kirsten Brunvoll og deres sønn, sangeren Jonas Brunvol jr. Videre er formannen i Nordstrand arb. ungdomslag Thorleif Mathisen og en rekke A.U.F.- folk fra Stabekk og Lilleaker arrestert.

Forretningsfører Sverre Jensen ved Oslo kommunes feriekolonier ble arrestert lørdag 1/11 av Statspolitiet. Årsaken ukjent. Fullmektig Fritz Horn ved Vinmonopolet er arrestert. Den høyt ansette embedsmann, veterinærdirektør Thorshaug, er også arrestert. Her også: Årsak ukjent!

I Bergen har det også vært massearrestasjoner i det siste. Gestapo og det "norske" politiet har arbeidet sammen og hektet ca. 40 personer, derav de 20 i postverket. Blandt de arresterte er journalist Olav Brunvand i det tidligere "Bergen Arbeiderblad".

- V -

Noen som ikke kan brukes.

Postbud Rognaldsen, som ble tilsatt som kommisarisk formann i Samorganisasjonen i Bergen er avsatt. Hva årsaken er, har det enda ikke lykkes oss å få bragt på det rene, men den som kjenner litt til personen Rognaldson kan godt skjønne at han kan bli lei å bale med selv for folk som nazistene i Bergen! Av taktiske grunner må de vel trekke visse moralske grenser der i gården, også - selv om de på grunn av menneskematerialets art må trekkes med svært romslige .....

- V -

Skjerpet sensur.

Det meldes ellers fra Bergen at postsensuren derborte er blitt skjerpet sterkt etter de siste arrestasjoner. Nazi-censorene dæmper opp brevene og har slik enestående dyktighet i bransjen at folk vanskelig vil merke at brevene er brutt.

Det er ellers over hele landet tendens til stramning av censuren etter

Judas Lie's siste "bulle". Vi henstiller derfor å vise forsiktighet ved bruk av postverker til private betroelser av "farlig natur" !

- V -

Utrenskningen i Oslo kommune fortsetter.

Nå er Oslo Sporveiers administrerende direktør, Hj. Samuelsen også avsatt. Avsettingen foregikk på den måten at direktør Samuelsen mandag 3/11 kl. 13,50 fikk telefonbeskjed om at han var avsatt og at han hadde å fjerne seg innen kl. 14!

Overingeniør Jacob de Zytter Kielland (bror av major Kielland i Den norske Legion) er konstituert som direktør. Hans opptreden i denne forbindelse er ytterst påfallende. Det er mulig vi kommer tilbake til den med det første.

Videre er bestyreren ved kommunens frilandsområder, Hjalmar Larsen avsatt. Årsaken den vanlige: den avsatte var en god nordmann!

- V -

Belønning.

Hans Eliassen, den første kommisær i Telegraf-og Telefonforbundet har som belønning for sin rakkertjeneste for tyskerne og NS blitt konstituert i en av de høyeste stillingene i Telegrafverket - nemlig som distriktssjef i Oslo.

- V -

Det rakner.

"Kaptein" Felix Andersen i Den "norske Legion" er kommet hjem igjen fra Østfronten. Det forlyder at hans oppdrag her er å overtale Joseph Terboven til å kalle Legionen hjem. Legionen er fullstendig demoralisert av de store mannefallene og som følge av forholdene på Østfronten forøvrig. Det er vel imidlertid lite trolig at det vil lykkes Felix å berge stumpene av Legionen .....

- V -

Tyskernes dyreplageri.

Bladet "norsk Tidend" som kommer ut i London inneholdt 10.sept.dette opsettet:

"Det har vekt oppsikt i Norge at de tyske hestene - som man jo har sett så mange av - hverken vrinsker eller gebærder seg som andre dyr. De går stumme gjennom gatene.

Etter at norske hester ble rekvirert av tyskerne, har man fått forklaringen. Straks de norske hestene er blitt ført over til de tyske eiere, klippes deres stemmebånd over - og trommehindene slåes ut.

Dermed har de Wehrmacht fått hester som ikke røper seg og soldatene ved vrinskning og hester som står for skudd.

Disse tyske forholdsregler har vekt raseri hos de norske bønderne. En Nordmennenes hestekjærlighet er jo velkjendt, og det skjærer bøndene i hjertet å vite, at deres dyr blir mishandlet og pint på den måten.

- V -

Tysk øl er nå i handelen.

Som kjent har Norge utført øl, som ble betalt med onlag 10 øre pr. lt. I øyeblikket blir det gjennom Vinmonopolet innført tysk øl, som i innkjøp betales med to kroner literen. I kafeene koster det 1/90 pr. 1/2 liter!

- V -

Rekvisisjon av husvær.

Forordningen om rett til rekvisisjon av husvær blir nå etter hvert effektiv. Således må befolkningen i Trondheim finne i at det blir innkvartert fra en til femten tyskere i private hjem. Nå skal bestemmelsen også gjøres gjeldende for Oslo. Her er det meningen å ryddiggjøre hybelhusene til fordel for tyskerne. De som kastes ut skal plasseres i andre Oslo-hjem

- V -

Ryggsekkene og teltene,

har også skaffet statspolitiet ekstra arbeid. Det viser seg nemlig at det er sendt inn tusenvis av feilaktige opplysninger. Folk har nemlig anmeldt ryggsekker og telt på sine nazistiske kjenninger. Ved innkallelse kunne de naturligvis ikke levere noen ting. Det var jo gjemt vekk. Det er kanskje verd å nevne at det på Joseph Terboven var anmeldt 25 prima ryggsekker og telt, som etter opplysningene skulle være stjålet fra H.M.Kron-

prinsen. Nå skal politiet finne ut om anmeldelsen er falsk - eller - kanskje Terboven har stukket noe vekk?

- V -

Det er triste meldinger fra Nord-Norge.

En av våre medarbeidere forteller fra konsentrasjonsleiren på Lanes utafor Tromsø, at forholdene er mildest talt fortvilet. Det er ikke lys og ikke oppvarmning i leiren. Fyringsanlegget, som det er arbeidet på i lengere tid, ser ikke ut til å bli ferdig. Soveposer som befolkningen vil gi gangene, rekker ikke fram. Leiren er helt overfyldt. Maten er elendig, det blir således servert bare poteter til middag 3 dager i uka.

Overalt i Nord-Norge foregår det regelmessige arrestasjoner. Særlig er militære befalingsmenn hårdt ramt. Blandt disse er kaptein Munthe Kaas (mannen som tross Oberst Sundlo kjempet tappert i Narvik og kaptein Broch. Hos den siste ble alle møbler skåret i stykker under en husundersøkelse. Det er tydelig nervøsitet å spore hos tyskerne.

Nervøsiteten kommer også tydelig fram ved den stadige beskytning,som norske fartøyer er utsatt for av tyskerne. Før skjøt de som kjent etter alle fiskefartøyer som gikk for langt ut. Nå skyter de etter alle som går for nær land. De skal være redd spioner. Således foreligger det beviser for at "Vesterålen" ble senket ved et skudd fra land, som traff midt i ammunisjonslasten.

Enda et trekk i tyskernes nervøsitet er deres skrekk for sjøen. Nå må nemlig alle tyske soldater som forflyttes i Finnmark, vandre på sine føtter over Finnmarksvidda. De tør ikke gå ombord i båtene, fordi engelskmennene og russerne helt behersker farvannet.

Forleden ble en tysk destroier nesten senket av en gammel skute ved navn "Vågan". Skuta rendte inn i krigsskipet. Det får nå et lengere opphold på verksted. Besetningen ombord i "Vågan" er stadig i forhør, fordi det er uforklarlig hvordan de to båtene har tiltrukket hverandre.

Posten går over land og tar lang tid. All post blir sensurert av Gestapo. Sensuren går snått og brev tar ofte uker.

Lensmennene i Troms har vært utsatt for sterkt press fra Ns.for å oppnå innmeldelse i partiet. Alle unntatt en har nektet, de har alle med forakt avvist den stadig berusede NS-"agitator".

- V -

6 nye dødsdommer.

De 6 transte karene fra "Isbjørn" er nå dømt til døden. Som kjent klarte de å overta en kullbåt på vei fra Svalbard og forsøkte å ta seg fram til England, men måtte gi opp. Kaptein Svendsen ombord på "Isbjørn" tilkalte tyske fly og ubåter og fikk arrestert de seks. De ble dømt til strenge straffer, men straffen ble av tyskerne ansett å være for lav. De ble derfor ført til Oslo, hvor dødsdom etter et halvt års forløp er avsagt. De seks er: Karl Engen, Sverre Rødaas, Ernst Henkelstrand, Bjarne Langseth, Johan Olsen og Sverre Helmersen. - Dommen er alt fullbyrdet ved skytning.

- V -

Krigen

har nå igjen trådt inn i en ny fase. Vinteren hviler over frontene og sinker operasjonene. Ingen store hendelser er i vente. Krigen er kommet inn i den mest anstrengende form. Den som sliter mest på resursene. Vi kommer etterhvert til å merke stadig strengere restriksjoner og stadig flere rekvisisjoner. Det er de siste reserver som skal settes inn av tyskerne.

I denne siste voldsomme stormtid gjelder det å holde motet oppe og bevare hjernen kald. All denne oppblåste stemning, som tyskerne etterhvert skaper, skal dekke over elendigheten. Jo strengere behandlingen blir, desto sikrere kan vi være på at slutten nærmer seg.

Vi kan derfor rolig gå inn i denne mørketiden i forvissning om at en ny tid snart vil gro og med den får vi igjen en

FRI FAGBEVEGELSE.